

Stockholm den 18 juni 2021

R-2021/1077

Till Finansdepartementet

Fi2021/02030/S1

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 24 maj 2021 beretts tillfälle att avge yttrande över Utkast till lagrådsremiss Riskskatt för kreditinstitut.

Advokatsamfundet har tidigare avgett remissyttrande över den bakomliggande promemorian Riskskatt för vissa kreditinstitut, till vilket det också hänvisas.¹

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är det nu remitterade förslaget till lagrådsremissutkast med få undantag oförändrat i förhållande till promemorians förslag, varför Advokatsamfundets tidigare synpunkter kvarstår. Advokatsamfundet konstaterar vidare att förändringarna i utkastet inte löser de problem som påtalats av flertalet remissinstanser. I stället medför det justerade förslaget nya frågor som inte besvaras på ett tillfredsställande sätt i utkastet till lagrådsremiss. Mot denna bakgrund kan Advokatsamfundet inte heller ställa sig bakom utformningen av det nu remitterade utkastet.

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 10 november 2020 över promemorian Riskskatt för vissa kreditinstitut (Fi2020/03725/S1).

Synpunkter

De föreslagna ändringarna leder till nya problem och obesvarade frågor

Advokatsamfundet har i den tidigare remissomgången efterfrågat en rad förtydliganden, bl.a. med hänsyn till de stora antal odefinierade begrepp i lagförslaget och kvantitativ konsekvensanalys av lagförslagets effekter. Advokatsamfundet noterade också i likhet med flera andra remissinstanser att ett problem med förslaget var att den svenska staten torde ha ett större intresse av att beskatta skulder i en svensk banks utländska filial, som är en del av den svenska banken, jämfört med skulder i utländska dotterbolag, som är föremål för den utländska statens banktillstånd, finansiella tillsyn och resolutionsåtgärder m.m. Advokatsamfundet efterfrågade mot denna bakgrund likabehandling av skattesubjekt. Advokatsamfundet noterar att skattebasen för svenska kreditinstitut breddas genom nu aktuellt förslag, vilket i praktiken innebär att skulder hänförliga till utländska filialer nu föreslås ingå i underlaget för den föreslagna skatten. Avsikten är att genom detta minska skatteincitamenten för omstruktureringar och skatteplanering.

Att utöka skattebasen kan, som Advokatsamfundet tidigare kommentarerat, riskera att medföra förlorade arbetstillfällen och minskade skatteintäkter i inkomstbeskattning till följd av att exempelvis koncerngemensamma verksamheter och funktioner som idag finns i Sverige flyttar utomlands.

Av förslaget framgår att skatten motiveras utifrån behovet av att kompensera för indirekta kostnader som uppstår i Sverige följd av problem i finansiella företag. Mot bakgrund av det angivna motivet, kan det ifrågasättas i vilken utsträckning det från svensk sida finns anledning att införa en långtgående beskattning som främst riktar sig mot indirekta kostnader som uppstår i utlandet där verksamheter bedrivs i filial. De direkta kostnaderna i form av resolutionsåtgärder och insättningsgaranti etc. uppstår i Sverige och bör täckas genom resolutions- och insättningsgarantiavgifter för att skydda de svenska skattebetalarna. De indirekta effekterna som ska motivera skatten torde dock främst uppstå lokalt i verksamhetslandet i form av spridningseffekter på samhället i verksamhetslandet, vilket rimligen främst är av intresse för lagstiftaren där.

Med promemorians förslag kunde det vara fördelaktigt att bedriva utländsk verksamhet i filialform. I utkastet till lagrådsremiss är det i stället fördelaktigt att bedriva verksamhet i dotterbolagsform. Enligt Advokatsamfundet uppnås därmed inte

någon skattemässig neutralitet mellan olika utlandsetableringar. Även om en fullständig neutralitet inte nödvändigtvis behöver föreligga, uppstår dock frågan om skillnaden som uppstår genom förslaget i lagrådsutkastet verkligen är motiverad. I denna del saknar Advokatsamfundet en mer djupgående analys som belyser och motiverar skillnaden.

Advokatsamfundet konstaterar vidare att det genom förslaget uppstår beskattning av inlåningen även i utländska filialer. Kostnaden för att erbjuda exempelvis utländska kunder ett inlåningskonto via en filial i utlandet riskerar därmed att inte bli konkurrenskraftigt i förhållande till i de lokalt konkurrerande verksamheter som inte belastas med beskattningen. Detta torde enligt Advokatsamfundet samtidigt också försämra en sund riskspridning genom flera finansieringskällor. Det är också rimligt att anta att en sund riskspridning genom finansiering i lokal valuta i verksamhetslandet kan komma att hämmas om förslaget genomförs i sin nuvarande form.

Det kan även ifrågasättas vilka konkurrenseffekter som förslaget skulle få för svenska instituts filialetableringar, givet att såvitt är känt någon motsvarande skatt inte finns i flertalet andra EU-länder. Försämrade konkurrensförutsättningar för svenska instituts filialetableringar påverkar naturligtvis i första hand de svenska instituten, men torde även kunna försämra konkurrensen på de marknader där filialetableringar inte blir konkurrenskraftiga på grund av den svenska skatten.

Enligt Advokatsamfundet kan utkastets förslag om det genomförs komma att innebära en relativt snabb omstrukturering av inte minst de större svenska bankerna med filialstruktur till en struktur med dotterbolag i utlandet. Den effekten torde förstärkas av att filialer i högre grad finansieras med skulder jämfört med ett motsvarande dotterbolag med ett eget kapital. Advokatsamfundet erfar att förslaget kan komma att gynna en än mer långgående strukturomvandling mot utländska huvudkontor med upplåningsfunktion, där den svenska verksamheten i stället för bolagsform bedrivs i filialform.

Som framgår ovan saknar Advokatsamfundet alltså en mer samlad analys av hur förslaget påverkar de svenska skatteintäkterna från andra skattebaser som inkomstskatt och bolagsskatt på längre sikt, till exempel med hänsyn till förväntad minskad verksamhet i Sverige

Advokatsamfundet saknar dessutom alltjämt ett djupare underlag kring förslaget
förenlighet med EU-rätten.

Advokatsamfundet anser att utkastet saknar tillräcklig kvantitativ konsekvensanalys av
lagförslagets effekter och att skälen för begränsningen av skattskyldiga inte heller i
utkastet är tillräckligt utvecklade. Detta medför att utkastet på nuvarande underlag
enligt Advokatsamfundet inte bör läggas till grund för lagstiftning.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander